

Hermaðurin, sum hvarv úr japanska herinum:

Át sniglar, fruktir og røtur í 28 ár!

Shiochi Yokai, hermaðurin, sum hvarv úr japanska herinum undir seinna heimsbardaga, varð at enda funnin í eini holu, har hann hevði hildið til í 28 ár, og fagnaðurin var stórur í Japan

Motorljóð fingur hann at halda seg aftur, og kreypp inn í holuna. Hann lyfti hendi, sum hann hevði vant seg, og hugdi upp imóti tí bláa himlinum, sum trongdi seg niður í millum Tolofofo-vikina.

Shiochi Yokai, sum bráðliga hvarv, dugdi ikki at skilja øllum tí fagnaði, honum varð givin. Ei heldur dugdi hann at kenna ljóðið á japanskum flogforum aftur. Sjónin var eisini farin at bila. Hon hevði verið betur, meðan hann var hermaður.

Tað brakaði í frumskógnum. Hann kreypp spakuliga niður í aftur holuna, men kom tó ikki langt, tí hann hoyrði røddir tala.

Yokai gjørdi seg til reiðar. Leyv upp, og helt leiðina oman móti strondini, haðani røddirnar komu. Tað vóru tveir menn, hann hevði hoyrt talað. Yokai leyp á teir, og royndi at berjast við teirri megi, hann hevði, eftir at hava etið sniglar, fruktir og røtur í 28 ár. Hann var við undirlutan, og skilti onki av tí, ið hesi báðir fremmandu talaðu til hansara. Knappliga misti hann vitið.

Tá Yokai raknaði við aftur, sá hann bert nakað hvítt skyggja fyrir eygunum. Ein dúkur, eitt borð, og matur, ið hann hevði ikki notið, síðan 1944.

Tiðindatenastan hoyrði um Yokai, og tiðindamannafundur varð hildin.

»Tikin fangi«

56 ára gamli Yokai varð »tikin fangi« 24. januar 1972. Hann varð tikin úr holu síni, har hann hevði krógvað seg, síðan amerikumennt hövdu lopið á Japan 21. juli 1944.

Yokai tóktist vera eitt sindur veikur, men kortini hövdu leiðingarmenninir ventað, at

hann fór at síggja ógislari út, tá teir komu fram á hann.

Hann hevði skorið egnu klæði síni úr borki øll hesi árini, og hann greiddi teim forvitnu tiðindamonnunum frá, at hann hveði verið skræddari, áðrenn hann varð vorðin hermaður. Fyri um leið háltum ári síðan hevði hann skilt, at kríggið var av, og tí var hann vorðin eitt sindur meiri sinniligur.

Men tað vórðu ikki bert tiðindamenninir, sum fingur høvi at spyrja.

Yokai spurdi teir um keisaran, hvørs boð, hann so trúliga hevði fylgt undir krígunum, men tiðindamenn vistu ikki rettiliga at svara honum.

— Er Roosevelt deyður?

Hetta var ein tann fyrsti spurningurin, ið tiðindamenninir settu honum. Yokai royndi ikki at hugsa um øll tey vøkru klæðini, ið mannamúgván, sum stóð kring hann, var í. Hann var noyddur í hesum føri at hugsa sum ein hermaður og ikki sum ein skræddari.

Yokai segði seg ikki vita at svara.

Lurtaði ikki eftir

— Hevur tú sæð allar teir nógvu jetjagararnar?

Tað tóktist verða skemtiligt at fáa prátið við Yokai at snúva seg um flogfór av einumhvørjum slag.

Jú, Yokai hevði sæð jetjagararnar.

Hann varð vorðin sinnilgari, og segði síðan frá, at hann var vitandi um at Kyrrahavið lá millum Guam og Japan. Hann segði seg minnst, at hann hevði havt fleiri dagar um at koma til Guam úr Manchurinum saman við hinum japanskum hermonnunum í 1943, áðrenn amerikumenntinir lupu á, og fingur hermenninir at flýggja í frumskógina.

— Hoyrði tú ikki áheitani, sum varð send gjøgnum hátalarar, um at allir japanskir hermenn skuldu koma heim aftur, tá kríggið varð av?

Jú, Yokai hevði hoyrt áheitani, gjøgnum hátalararnar. Hann hevði bert ikki hoyrt røddina á keisaranum, og keisarin hevði jú givið boð, at japansku hermenninir skuldu berjast til seinasta mann, so Yokai hevði tí avgjørt ikki at gera eftir áheitanini. Onki kundði broyta støðuna.

Japan spyr í hesum sambandi, um Yoaki er tann einstigi hermaðurin frá seinna heimsbardaganum, sum hvarv úr japanska herinum, og sum framvegis er á lívi.

Sambært hagtalstílfar vóru

tað okkurt um 2371 japanskir hermenn, sum kríggiðust í frumskógini í Guam undir seinna heimsbardaga, og er tað tí væl møguligt, at nógvir av teimum, framvegis eru á lívi, og kanska liva undir somu viðurskiptum, sum Yokai gjørdi.

Tiðindamenn spurdu Yoaki, um hann hevði nakað konu-folk, sum biðaði eftir sær í Japan.

Jú, varð svarið. Hann hevði kent eina kvinnu, og talan var um hjúnarband, men síðan kom kríggið upp í leikin, og hann sá hana tí ongantíð aftur.

Tó ivaðist hann, um henda kvinnan framvegis mundi biða eftir sær, tí heili 28 ár vóru nú liðin.

Fer nútíðin at hóska Yokai?

Undir tiðindamannafundinum varð ymist handað Yokai, so sum gamlir upplýsingar frá krígunum, myndir o. s. fr. M. a. var ein mynd av Hirohito, keisara handað honum, men Yoaki segði seg ikki kenna keisaran aftur. Yokai segði seg ikki vita við vissu, um fleiri enn hann, vóru hvornir úr japanska herinum, men onkuntíð hevði hann sæð menn, sum kundu verið japanarar.

Yokai varð lagdur inn á eitt sjúkahús at fáa viðgerð.

Japanskir »serfrøðingar« siga at tað verður eitt sindur torført at fáa hann at liva seg inn í nútíðina, men teir halda tað tó ikki verða ógjørligt.

Gangur er eisini eitt slag av dálking

Jevgenij Majorov, APN, greiðir frá sovjetskum royndum í stríðnum móti idnaðargangi og øðrum gangi

Í mei mánaða í fjør var fundur í »Millumtjóða felagsskapinum móti óljóði«. Fundurin varð hildin í Dresden í DDR.

Á fundinum sendi formaðurin í bretska felagsskapinum móti óljóði, John Connell, út frágreiðing, sum millum annað legði dent á tey úrslit, sum kunnu væntast úr Sovjetsamveldinum og øðrum sosialistiskum londum, har »gangur« verður víðfarið sum álvarsom hótan móti heilsu og framleiðslu. Rett er tað, at sosialistisku londini eru frammalaga á hesum oki; Sovjetsamveldið fór undir at avmarka idnaðarlígt óljóð í 1956.

Síðan tá er nógv hent. Til dømis fáast nú pneumatiskar borimaskinur og kompressarar, sum eru næstan ljóðleys. Myn-dugleikarnir gera eisini listar yvir, hvussu nógv óljóð kann loyvast frá maskinum og øðrum amboðum.

Decibel

Gangurin verður mældur í decibel. Skálin er logaritmskur. Til dømis er teskan 10 decibel, men 20 decibel er ikki tveir ferðir so hart, men 100 ferðir so hart, og 30 decibel er 1000 ferðir so hart sum áðurnevnda teskan.

Óljóð (ella ljóð) upp á 120 decibel er so hart, at fólk fær ilt av tí. Og 200 decibel kann drepa fólk.

Í Sovjetsamveldinum eru

loyvð hesi hámarks fyrir gang: í sovikamari: 30 decibel, í bústøðum sum heild: 40 decibel og á verksmiðju: 50—80 decibel.

Herferð móti gangi

Dr. Tatjana Kartamysjeva, sum er varastjóri í heilsutænastuni undir fakfelagunum á Donbas-leiðini, har nógv kola- og málmmám eru, sigur, at sovjetsku fakfelagini nú fyrirreika sanna herferð móti óljóði.

Hon greiðir til dømis frá einari nýggjari borimaskinu,

sum fyrstodan ætlaði at taka í brúk í námumum. Men gangurin av hesi nýggju maskinuni var so nógvur, at fakfelagið noktaði at arbeiða við henni. So bleiv maskinan send aftur á verksmiðjuna og umbygd soleiðis, at ljóðið frá henni kann talast.

Ein royndin í bardaganum móti ganginum er at flyta serliga nógv larmandi maskinur í vzelisolerað maskinrúm. Á mekaniska okinum verður klinkað við oljutrýsti í staðin fyrir lufttrýsti, og meira og meira verður úr brúkt í pressa metallutir í staðin fyrir t.d. at smíða.

Har, sum tað ikki ber til at forða gangi, verður oyryna-vernd (proppar t.d.) útlýggjað, og arbeiðsmenninir eru alla tíðina undir læknaumsjón.

Ferðslan

Teir, sum standa fyrir vega-byggingini, royna so væl sum til ber at leiða bilferðsluna burtur frá skulum, barnagørdum og sjúkrahúsum. Motorvegir verða lagdir soleiðis, at ferðslan gliðir kett og javnt uttan teir nógvu steðgirnir, sum jú bæði dálka og geva óljóð. Inni í býunum verða fleiri og fleiri gøtur latnar aftur fyrir bilkoyping og gjørdar til gongugøtur. Í hópferðsluni verður tað hildið at vera stórur fyrimunur at brúka trolleybussar, tí teir hvørki dálka ella larma.

Bardagin móti »oyrmaðálkingini« eigur at byrja tíðliga, siga tey komu. Í barnagarðnum t.d. eiga børnini straks at læra, at tað er ikki neyðugt at klamsa hurðina aftur. (APN)

SERLÆKNAVIÐTALA Í FYSIURGI

(GIKT OG REVALIDERING)

Eg havi viðtalu fyrrapart týsdag, mikudag og hósdeg og seinnapart friggjadag á Tinghúsvegi 5.

Tíð má avtalast frammanundan á telf. 1-1118, helst kl. 9—10.

A-sjúkrakassalimir mugu, fyrir at fáa endurgjald frá sjúkrakassa, hava ávísan frá egnum kommunulækna.

ELIN MØRKØRE

